

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการศึกษา เนื้อหาที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวมาแล้วเพื่อเรื่อง การพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน สามารถนำมากำหนดเป็น แนวทางในการพัฒนาบุคลากร เป็นการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ Survey research โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจเพื่อศึกษาความต้องการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ เพื่อรองรับการจัดการด้านการศึกษาในเชิงปริมาณ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และภาคสนามด้วยการสำรวจความต้องการ โดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อ่านแบบสอบถาม และกรอกข้อมูลด้วยตนเอง

สถานที่ดำเนินการวิจัย

สถานที่สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือพื้นที่ภายในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยแจกแบบสอบถามไปยังบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามสายงาน ในหน่วยงานคณะ สำนัก กอง ศูนย์ ในมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วยข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว เงินงบประมาณ และลูกจ้างชั่วคราวเงินรายได้ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประจำปีงบประมาณ 2555 - 2556 จำนวนทั้งสิ้น 1,143 คน ผู้ศึกษาใช้วิธีการหากลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด 1,143 คน โดยใช้ตามสูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1967: 79) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % หรือค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5 %

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการสุ่ม
 e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

แทนค่าลงในสมการจะได้ค่า ดังนี้

$$n = \frac{1,143}{1 + (1,143)(0.05)^2}$$

$$n = 296.31 \text{ หรือประมาณ } 300$$

ขั้นตอนที่ 2 จากจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่หาได้ในขั้นตอนที่ 1 และผู้วิจัยตัดสินใจใช้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 คน นั้น เนื่องจากลักษณะของประชากรทั้งหมดของบุคลากรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปฏิบัติหน้าที่ตามภาระหน้าที่กระจายไปตามหน่วยงานคณะ สำนัก กอง ต่างๆ ไม่เท่ากันมาก น้อย ขึ้นอยู่กับงานที่รับผิดชอบ และจำนวนสัดส่วนของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ทั้งนี้จึงจำเป็นต้องคำนวณหาจำนวนตัวแทนบุคลากรสายสนับสนุนกลุ่มตัวอย่างของทุกหน่วยงานของคณะ สำนัก กอง ต่างๆ เพื่อให้กระจายข้อมูลอย่างทั่วถึง และสามารถใช้เป็นตัวแทนประชากรกลุ่มตัวอย่างของทุกหน่วยงานได้อย่างทั่วถึง และสามารถใช้เป็นตัวแทนของประชากรได้ใกล้เคียงที่สุด โดยจะส่งผลให้การเก็บข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการแปรผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

การหาจำนวนตัวแทนของบุคลากรของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ในขั้นตอนที่ คือ 1 คน จากสูตร และตัวอย่างดังนี้ คือ (Nagtalon ,1979) กล่าวในนำชัย ทนุผล ,2531:104

$$N_1 = \frac{n N_1}{N}$$

เมื่อ n = จำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
 n_1 = จำนวนตัวแทนสมาชิกของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง
 N_1 = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนที่ 2 แล้ว จะทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในครั้งใหม่ของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยได้แบ่งแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ อายุ เพศ สถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา ระดับตำแหน่ง เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการพัฒนาตนเองของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ เงินเดือนหรือค่าตอบแทน ความมั่นคงในการทำงาน ความก้าวหน้าในตำแหน่งงาน สถานภาพทางสังคม ความสำเร็จของงาน และเกียรติยศชื่อเสียง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประเมินค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยผู้ศึกษาได้กำหนดการให้คะแนนความคิดเห็นดังนี้

- 5 คะแนน หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายความว่า เห็นด้วยมาก
- 3 คะแนน หมายความว่า เห็นด้วยปานกลาง
- 2 คะแนน หมายความว่า เห็นด้วยน้อย
- 1 คะแนน หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ ด้านการศึกษาต่อ ด้านการฝึกอบรม ด้านการเรียนรู้ ด้านทักษะหรือเทคนิคการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน/เฉพาะตำแหน่ง และด้านเทคโนโลยี โดยกำหนดการให้คะแนนความต้องการดังนี้

- 5 คะแนน หมายความว่า มีความต้องการพัฒนาตนเองมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายความว่า มีความต้องการพัฒนาตนเองมาก
- 3 คะแนน หมายความว่า มีความต้องการพัฒนาตนเองปานกลาง
- 2 คะแนน หมายความว่า มีความต้องการพัฒนาตนเองน้อย
- 1 คะแนน หมายความว่า มีความต้องการพัฒนาตนเองน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในเรื่องความต้องการพัฒนาตนเอง เพื่อมุ่งสู่ประชาคมอาเซียน เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ ได้อย่างอิสระ

แบบทดสอบแบบสอบถาม

1. การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามจากแนวคิด ทฤษฎี บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อให้แบบสอบถาม มีความเหมาะสม และคำถามตรงตามวัตถุประสงค์ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้มากที่สุด

2. การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ จำนวน 20 คน จากนั้นนำผลที่ได้มาวัดหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach alpha coefficient) (ศิริชัย พงษ์วิชัย, 2543: 54)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right)$$

เมื่อ α = แทนค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม)

n = แทนค่าจำนวนข้อคำถามหรือข้อสอบ

s_i^2 = แทนค่าความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i

s_x^2 = แทนค่าความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ค่าที่คำนวณได้จะแสดงระดับความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยทำค่า α มากกว่าหรือเท่ากับ 0.70 แสดงว่าแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้ผลแม่นยำ และมีค่าความน่าเชื่อถือสูง

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลจริงตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวน 300 คน

วิธีการรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้จากการตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) ของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ภายใต้มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ จำนวน 300 คน โดยแบ่งตามหน่วยงานต่างๆ คณะ สำนัก กอง และใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆเพิ่มเติมซึ่งได้แก่ เอกสารอ้างอิง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากสื่อสารสนเทศ

วิธีการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยจะดำเนินการประมวลผลข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการวิจัยเชิงสังคมศาสตร์ (SPSS)

โดยการตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของแบบสอบถาม หลักจากดำเนินการเก็บรวบรวมเรียบร้อยแล้ว บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลและเครื่องคอมพิวเตอร์ ตรวจสอบความถูกต้อง ประมวลผลข้อมูล

2. วิเคราะห์ข้อมูล นำแบบสอบถามในส่วน ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาหรือค่าสถิติเบื้องต้น ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ของข้อมูลการศึกษาวิจัย ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ และ นำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าควมหาสูตร หาคความกว้างของอัตราภาคชั้น เพื่อหาเกณฑ์การแปลความหมาย และคะแนนเฉลี่ยที่ได้ (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2548: 112) ตามสูตรคำนวณ ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{สูตรการหาอัตราภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\
 &= \frac{5 - 1}{5} \\
 &= 0.80
 \end{aligned}$$

โดยแปลความหมายค่าเฉลี่ยสำหรับแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถาม
ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยจูงใจในการพัฒนาตนเอง ดังนี้

4.21-5.00	=	เห็นด้วยมากที่สุด
3.41-4.20	=	เห็นด้วยมาก
2.61-3.40	=	เห็นด้วยปานกลาง
1.81- 2.60	=	เห็นด้วยน้อย
1.00-1.80	=	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ในส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาตนเองใน
ด้าน ต่างๆ เกณฑ์การพิจารณาและแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยดังต่อไปนี้

4.21-5.00	=	มีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	=	มีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับมาก
2.61-3.40	=	มีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับปานกลาง
1.81- 2.60	=	มีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับน้อย
1.00-1.80	=	มีความต้องการพัฒนาตนเองในระดับน้อยที่สุด